Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeks

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeks*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32267

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeksi (UEFI), üst ekstremite fonksiyonel durumunu ve günlük ya?am aktivitelerinde ya?anan zorluk derecelerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir öz bildirim ölçe?idir. Bu giri?, ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas? olan, 2015 y?l?nda Aytar ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen kültürel uyarlamas?na odaklanmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, 40 maddeden olu?an bu arac?n Türk popülasyonunda psikometrik aç?dan yeterli ve güvenilir oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, bireylerin üst ekstremitelerini kullanmay? gerektiren çe?itli görevlerdeki alg?lanan zorluk seviyelerini ölçerek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda fonksiyonel k?s?tl?l?klar?n de?erlendirilmesi için önemli bir araç sa?lamaktad?r. Yap? Geçerlili?i testleri sonucunda ölçe?in tek faktörlü bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeks, UEFI, Yap? Geçerlili?i, Güvenirlik, Faktör Analizi, Uyarlama, Fiziksel Rehabilitasyon, Cronbach Alfa

Yazarlar

Aytar, Aydan; Yuruk, Z. O.; Tuzun, E. H.; Baltaci, G.; Karatas, M.; Eker, L.

Amaç

Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeksi'nin temel amac?, omuz, dirsek, bilek ve el fonksiyonlar?nda k?s?tl?l?k ya?ayan bireylerin, günlük ya?am aktivitelerini gerçekle?tirme becerilerindeki zorluk düzeyini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle rehabilitasyon süreçlerinin takibinde ve tedavi etkinli?inin de?erlendirilmesinde önemli bir klinik araç olarak kullan?lmaktad?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamay? ve Türk popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda üst ekstremite fonksiyonel durumunu standart bir metotla de?erlendirmek mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Ölçek, bireyin üst ekstremite fonksiyonel düzeyini temsil eden tek bir temel yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, genellikle "Üst Ekstremite Fonksiyonu" veya "Günlük Ya?am Aktivitelerinde Alg?lanan Zorluk" olarak tan?mlan?r. Ölçek, ki?isel bak?m, ev i?leri, i? ve e?lence aktiviteleri gibi geni? bir yelpazede, üst uzuvlar?n kullan?m?n? gerektiren durumlar? kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Toplam 40 madde üzerinden al?nan yan?tlar, bireyin genel fonksiyonel kapasitesini yans?tan bir toplam puan olu?turur. Puanlama sistemi, bireyin i?levi yerine getirirken ne kadar zorland???n? temel alarak, alg?lanan engelin ?iddetini ortaya koyar.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere odaklanm??t?r. Geçerlik kan?t? sa?lamak için Faktör analizi kullan?lm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeksi'nin 40 maddesinin tamam?n?n tek bir faktör alt?nda topland??? tespit edilmi?tir. Bu sonuç, ölçe?in güçlü bir iç tutarl?l??a ve tek boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu, dolay?s?yla üst ekstremite fonksiyonunu tek bir bile?en olarak ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir. Bu bulgu, ölçe?in yap? geçerlili?i için güçlü bir kan?t sunmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve tekrarlanabilirli?ini de?erlendirmi?tir. Güvenirlik katsay?s? olarak yayg?n kullan?lan Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizlerde, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Alpha de?eri) α **= 0.80** olarak bulunmu?tur. Psikometrik standartlara göre 0.70 ve üzeri Alfa de?erleri kabul edilebilir güvenirlik seviyesini i?aret etti?inden, 0.80 de?eri Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeksi'nin Türkçe versiyonunun yeterli ve güçlü bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen faktör analizi, 40 maddenin tamam?n?n tek bir temel faktörü temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu tek faktörlü yap?, ölçe?in maddelerinin ortak bir kavram? (üst ekstremite fonksiyonel k?s?tl?l???) ölçtü?ünü ve ölçe?in klinik de?erlendirme arac? olarak tutarl? oldu?unu do?rulam??t?r.

Bu sonuç, orijinal ?ngilizce versiyonun yap?s?yla tutarl?l?k göstermekte ve kültürel uyarlama sürecinin ba?ar?l? oldu?unu desteklemektedir. Tek faktörlü model, ölçe?in puanlamas?n?n ve yorumlanmas?n?n basit ve do?rudan olmas?n? sa?lamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Cross-cultural adaptation)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 40 maddelik, 5'li Likert Tipi derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe, Orijinal ?ngilizce (Upper Extremity Functional Index).

Population Group: Üst ekstremite fonksiyonel bozuklu?u veya k?s?tl?l??? olan bireyler.

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Kas-iskelet sistemi rahats?zl?klar?, travma sonras? durumlar veya nörolojik bozukluklar nedeniyle üst ekstremite i?levinde zorluk ya?ayan hastalar.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle bireyin kendi alg?lad??? zorluk seviyesini ölçer.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel K?s?tl?l?k, Üst Ekstremite, Rehabilitasyon, Likert Tipi, Öz Bildirim, Psikometri

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Aydan Aytar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: aytara@baskent.edu.tr

Correspondence Address: Ba?kent Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama Y?l?: 2015.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya akademik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar (Aydan Aytar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynak Ba?lant?s?: Orijinal makalenin eri?im ba?lant?s? mevcuttur: proxy2.marmara-elibrary.com.

Kaynaklar

Aytar, A., Yuruk, Z. O., Tuzun, E. H., Baltaci, G., Karatas, M., & Eker, L. (2015). The Upper Extremity Functional Index (UEFI): Cross-cultural adaptation, reliability, and validity of the Turkish

ARABPSYCHOLOGY.COM

version. *Journal of back and musculoskeletal rehabilitation, 28*(3), 489-495.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: the-upper-extremity-functional-index-uefi-toad.pdf

Üst Ekstremite Fonksiyonel ?ndeks Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek içeri?ine ait 40 maddenin listesi kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek, 5'li Likert Tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r:

0 - **A??r? zorluk**
1 - **Oldukça zorluk**
2 - **Orta derecede Zorluk**
3 - **Hafif derecede zorluk**
4 - **Zorluk yok**

ARABPSYCHOLOGY.COM